

La Riera

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Demarcació de Coaner
Emplaçament Ctra. C-1410, al km. 16,2 camí direcció sud cap a fàbrica Jover i seguir 300 m travessant el riu.
Alçada: 301

Coordenades:

Latitud: 41.83371
Longitud: 1.73835
UTM Est (X): 395241
UTM Nord (Y): 4632083

Classificació

Número de fitxa 08229 - 198
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVII-XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: Pla especial del catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable (núm. 154)
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 001613800CG93C0001OW
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 23/03/2017 - 01:00

Descripció

Masia de dimensions mitjanes, d'origen probablement medieval, emplaçada en una esplanada vora un meandre del riu Cardener que es coneix com la Ribera, justament en el punt de confluència amb la riera de Coaner. El conjunt és format per un cos residencial, amb una petita capella adossada, més coberts aïllats al nord i al sud de la casa. L'habitatge és format per diferents cossos disposats en una planta més o menys rectangular i amb cobertes també de diferent orientació. L'edificació consta de planta baixa més un pis i golfes, i és fruit de diverses ampliacions. La part més antiga es troba a ponent i, ja al segle XVII, es va anar ampliant cap a llevant. La façana principal, encarada cap a migdia, és conseqüència d'aquestes successives ampliacions i presenta una distribució irregular. El portal actual, fet amb llinda i brancals de pedra, es troba en aquesta part més llevantina. La resta d'obertures són de tipologies diferents: amb emmarcament de pedra o, a les parts més altes, de maó, incloent-hi diverses galeries rematades amb arcs escarsers. Les del nivell de les golfes tenen baranes d'obra calada. El parament dels murs és fet de maçoneria. A la façana posterior destaquen diverses finestres emmarcades amb pedra i amb ampits treballats. Al costat de ponent la casa té un cobert que s'obre fent una mena de porxo. La capella és adossada a l'extrem est del cos residencial i queda perfectament alineada amb la façana. És una peça senzilla que ocupa la planta baixa de la construcció, i té com a element destacat una interessant inscripció a la llinda del portal. Hi veiem representat un símbol de la Mare de Déu que està acompanyat d'una mitja lluna, una creu i un sol; al seu costat hi ha del símbol de Crist (IHS). La resta de la inscripció diu: "ANI 1688. NOSTRA SENYORA DE LA PIETAT SENYORA N". Exteriorment, el conjunt ha conservat molt bé la tipologia i els volums originaris, amb poques modificacions modernes.

Observacions:

Inscripció en una llinda actualment emplaçada en un cobert: 1660 Joan Riera
Inscripció a la llinda del portal principal: IHS 1683
Informació oral facilitada per Josep Ars

Història

En el paratge conegut com la Ribera hi havia dos masos antics situats molt a prop d'un de l'altre: la Ribera i la Riera. Els dos són d'origen medieval, tot i que la Ribera seria el més antic. L'historiador Bernat Comas, nebot de l'actual propietari de la Riera, ha publicat a la web dels Amics de Coaner uns "Retalls històrics" sobre aquest terme, que inclouen algunes referències a aquest i altres masos de la zona (COMAS). Cal dir que els documents antics que es conservaven a la casa foren cremats durant la Guerra Civil de 1936. Els Riera i els Ribera eren dues famílies diferents, tot i que al llarg dels anys hi va haver diversos enllaços matrimonials entre elles. El mas de la Riera apareix documentat almenys des de principis del segle XIV. En un fogatge de 1553 el propietari era "Joan Vila, dia Riera" (possiblement, doncs, un pubill). A mitjans segle XVII hi ha documentada a la casa la presència de mossos procedents de la immigració occitana (COMAS, 2010). Segons la inscripció d'una llinda, l'any 1660 era Joan Riera. Segons es desprèn d'altres inscripcions, fou en a la segona meitat del segle XVII quan la casa s'eixamplà notablement, de manera que ja hauria quedat més o menys tal com està ara. Així mateix, el 1688 es construï una capelleta dedicada a Nostra Senyora de la Pietat, impulsada per Joan Riera, amo de la casa, i el seu germà mossèn Josep Riera, comissari del Sant Ofici (COMAS, 2012). Entorn de 1830 l'explotació forestal de la zona s'intensificà notablement, segons es desprèn d'un llibre de comptes de Joan Mercadal, aleshores amo de la Riera (COMAS, 2015). A finals del segle XVIII el cognom Riera s'havia perdut a conseqüència del casament de l'hereva de la casa amb un pubill. Eren els rebesavis de l'actual propietari, que porta el cognom Ars. En els anys més recents s'han fet lleus reformes exteriors a la casa, que han consistit en habilitar una terrassa a la part superior.

Bibliografia

COMAS ARS, Bernat (2010-2016). "Retalls de Coaner ", web Amics de Coaner (<http://www.amicsdecoaner.org>)

GRUP SOLUCIONS MANRESA (2009). Pla especial del Catàleg de masies i cases rurals en sòl no urbanitzable de Sant Mateu de Bages. Ajuntament de Sant Mateu de Bages (núm. 154).

